

JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

TAINELE

Un poem de Crăciun și de Paști

Traducerea primară în română - necunoscut

Versiunea de față - Andrei

*Un cântec minunat v-a fost azi pregătit.
Cu drag să-l ascultați, chemînd și alții 'ncoace!
Prin munți abrupti și văi poteca-a șerpuit,
Ba ni se 'nchide văzul, ba liber iar se face;
Iar dacă în pădure poteca s-a pierdut,
Nu vă lăsați atunci cuprinși de rătăceală,
Căci poatem, după forțe depuse 'n deajuns,
Să fim la timpul nostru de țintă mai aproape.*

*Cîntării ce o fac nu-i prinzi întregul sens,
Cînd numai rațiunea e cea care ascultă;
În parte fiecare va prinde-un înțeles,
Țărîna-Mamă-oricui îi dăruie o șoaptă;
Amarnic și în grabă își trece unul viața,
Iar altul mai adastă, gustînd din rodul ei;
Oricine după sete paharul să-și primească,
Ș'izvoru-acestei api să curgă pentru ei.*

*Sleit de drumeția făcută 'n cursul zilei,
Ce-o săvîrșea mînat de un înalt îndemn,
Proptindu-se 'n toiag, cum o fac pelerinii,
Coboară spre o vale. Acolo, speră el,
Deși cărarea 'n seară privirii îi scăpa,
În valea 'mpădurită să afle în curînd*

*Un primitor azil - să poată înnopta,
Să-și domolească setea și foamea cât-de-cât.*

*Pe-al muntelui suiș, ce'n față îi stătea,
El pare-a'ntrezări o urmă de cărare,
Pe ea - cu ocolișuri - începe a urca,
Prăpăstii și pereți trecu în ridicare.
El sus deasupra văii se vede în curînd
Și Soarele, frumosul, din nou îl luminează.
În preajma-i se deschide mărețul pisc tronînd -
Priveliște ce'n suflet adînc o venerează.*

*Și Soarele alături, în calea-i de-a apune,
Planînd coboară splendid între roșcații nori;
Puterea toată-și strînge și urcă iar spre culme,
Sperînd ca într-acolo să prindă forțe noi;
«Acum, - își zice dînsul, - rămîne de văzut
De este cineva cari stă în valea asta!»
Aude de odată - și parcă-i renăscut -
Sonorul glas de clopot prin aer se revarsă.*

*Iar după ce el culmea complet o surmontează
I se deschide valea cu-ușoară ridicare
Și blînzii ai săi ochi de drag se luminează
De ceea ce în fața pădurii îi apare:
În verdele grădinii - o falnică zidire
Ce tocmai e scîldată în calde razi de soare.
Parcurge repezit prin rouă-acea colină
Spre mănăstirea care-l primește cu lucoare.*

*Deja se află'n fața tăcutului lăcaș,
Ce duhu-i-i-l cuprinde cu pace și nădejde,
Iar sus pe bolta porții avînd zăvorul tras
De taine împlinită imagine zărește.
Adastă și, în inimă cu pietate-adîncă,
El se cufundă'n gîndul «Ce'nseamnă-aceste toate?»
Așa încît și Soarele și-ascunde-a sa lumină
Și sunetul dispare. Rămîne'n cugetare.*

*Simbolul ridicat se vede sus măreț
Ca lumii'ntregi să-i dea el sprijin și speranță,
Semn care venerat de mii de oameni este
Și inimilor lor răspunde, nu adastă,
Spre a zdrobi cu totul a morții condamnare,
Semn ce-i zărit pe-atîtea victorioase steaguri!
Simți izvorul vieții cum membrele-i străbate.
Privește-această cruce și ochii și-i apleacă.*

*Ce mare dar - credința, puterea celor drepti;
O, câte dobîndi-va cunoașterea prin ea.
Din nou trăiește Marcu al vieții înțeleș,
Ce clar în mod simbolic emblema-i arăta.
În fața-i stă o cruce de roze 'ncununată.
«Dar cine-a îmbinat cu crucea trandafirii?»
Severul crucifix cu-a florilor ghirlandă -
Ca viața ce se naște din jertfa de iubire.*

*Sînt norii argintii emblemei 'mpodobire,
De parcă-ar vrea s-o poarte în zări îndepărtate;
Țîșnește-o nouă viață din partea 'ncruciașării:
Din centru-i strălucesc trei raze 'ngemănate.
Nu-și are 'n jur simbolul nici un cuvînt înscris,
Ce sensul său înalt în slove l-ar expune.
Se 'ntunecă amurgul, în noapte lin trecînd.
Stă Marcu inspirat, uitînd de-această lume.*

*Bătu deja în noapte, cînd stelele din cer
Spre el își trimiteau privirile lor clare.
Și-i poarta larg deschisă, ș'întră 'n frățescul cerc.
Primit e călduros și toți l-îmbrățișază.
Le spune cine este, din ce îndepărtări
Înaltele puteri l-au îndemnat să vină.
Ca sol acum l-ascultă. Sînt toți ochi și urechi.
Frapată-i confrăția de-a lui istorisire.*

*Spre Marcu se 'mbulzesc cu toții ca s-asculte,
Atrași fiind spre el de-o forță minunată,
Suflarea-și stăpînesc ca slova-i s-o audă.
A inimii bătăi de vorba-i sînt mișcate.
Și spusele-i sînt simple, rostite ne 'ncălcit,
În sine ascunzînd adînc învățămînt.
Și-a lui sinceritate, cum clar e și deschis
Îl fac să pară-un om de pe un alt Pămînt.*

*«Salut! Bine-ai venit, tu - sol al consolării!» -
Cel mai bătrîn cu anii la urmă îi grăi.
«Pe noi ne vezi purtînd pecetea întristării,
Lumină 'n întuneric solia ta fiind.
Cuprinși sîntem de griji și de înfricoșare,
Fiind pe cale-a pierde preabunul ce ne 'nspiră.
Lăcașul te 'ntîlnește cu sumbră arătare.
Cu noi vei 'mpărtăși durerea care vine.*

*Ah! Nobilul bărbat aici cari ne-a unit,
Pe care-l recunoaștem drept ghid, amic și tată,
Lumină și curaj cari vieții-a dăruit -*

*El ne va părăsi pe semne că degrabă.
Chiar dînsul ne-a-anunțat recent această veste,
Răspuns la cum și cînd lăsînd încă neclar.
E'n dublu-a sa plecare - mister și iminență;
La fel mîhnirea noastră-i scăldată'n dublu-amar.*

*Îi vezi pe toți de-aici cu păru'ncărunțit,
Natura-mamă însăși ne'ndeamnă la hodină.
Cari sînt cu anii tineri nu sînt primiți aici -
Prea grabnic ei de lume atunci s-ar despărțiră.
Victorii și dureri gustînd din plin cu anii,
Odată ce-am lăsat deșertăciunea lumii,
Ne-a fost atunci permisă în cinste debarcarea
'N-acest port de nădejde - acum te afli unde.*

*Și'n nobilul cel om ce'nceoace ne-a condus
În piept sălășluiește dumnezească pace.
Al vieții sale drum cu el eu l-am parcurs
Și clar îi văd toți anii din naștere în coace.
Retras se pregătește și-i clar ce-aduce asta:
Plecarea-i iminentă i-aproape tot mai mult.
Ce-i omul dacă moartea-i și-o cheltuie năprasnic
Și n-are chip să moară în locul celui bun?*

*Aceasta-ar fi dorința-mi ce'ntrece pe cel'late.
Rămîne-va ea oare să zacă'n ne'mplinire?
Atîtea înaintea-mi trecu'n cealaltă parte!
Dar dacă pleacă el, ce viață-mi mai rămîne?
De-ar fi să ai noroc, ce blînd te-ar întîlni!
Pe noi de-acum în colo stă casa cu-ale sale.
Deși din noi pe nimeni urmaș nu a numit,
Cu trup fiind aici, în duh e'n depărtare.*

*Mai vine printre noi, cînd timp de scurtă oră
Ne'ndeamnă mai mișcat; în cerc îl ascultăm.
Cuvintele-i atunci conșin și-acele vorbe
Cum minunat destinul prin viață-l îndemnă.
Cu toții avem grijă ca vestea ce-o-ascultăm
Să nu se piardă'n van în anii ce-au să vină.
Și-atunci pisețul nostru notează tot atent,
Ca toată povestirea-i veridic să rămînă.*

*Ce-i drept, aș prefera să nu rămîn tăcut
Ci'n voie să adaug la șirul celor spuse.
Și multe amănunte din anii ce-au trecut
Memoria-mi atunci la sigur le-ar aduce.
Ascult și-mi vine greu părerea să mi-o-ascund,
Că nu chiar mulțumit mă simt 'n-astfel de clipe.*

*De-ar fi cîndva și eu subiectul să-l expun,
Măreț ar trebui expunerea-mi chită.*

*Atunci fără genă falsă aș spune pe 'ndelete,
Cum mamei sale-un spirit din timp i l-a prezis,
Și cum pe boltă-o stea, la actul bobotezei,
Serbînd sacramental, mai tare s-a aprins,
Cum pasărea răpirii - un uliu mare 'n aripi -
În curte 'ntre hulubi din zbor se coborî,
Dar nu cu-amenințare și rea înverșunare,
Ci 'n dragoste și blînd cercară a-i uni.*

*Cu modestie-alesul mai trece sub tăcere,
Cum în copilărie un șarpe-a biruit,
Ce 'n jurul mîinii sorii făcea încolăcire,
Astfel micuța-i soră în somn ar fi murit.
Fugise 'n teamă doica, nu-i nimeni pe aproape,
El vipera prin forța-i cu mîna-o sugrumă;
Sosit-a-apoi și mama și bucuria-i mare,
Văzîndu-și fiica 'n viață, ce fiu-i i-o scăpă.*

*La fel, mai tăinuiește cum dintr-o stîncă stearpă,
Lovind-o cu-al său paloș, izvor se arătă,
Și-acesta 'n liber flux purtă a sale ape,
Din munte-al său șuvoi prăpastia-o scăldă;
Și-acum ca 'n prima zi cea apă-și duce cursul,
Iar vlaga-i argintie nicicum nu a scăzut.
Amicii săi, frapați de ce-i văzură ochiul,
Abia de-au încercat să 'ncerce-a apei gust.*

*Cînd firea unui om îi este 'nalt aleasă , -
Deloc nu este straniu că multe-i reușesc:
A Domnului putere în omul ăst se-arată,
Căci Ea preface lutul în aur 'mpărătesc.
Dar dacă izbuti a sinei stăpînire,
De iese ne-întinat din curse de tentații,
L-acei om arătăm, zicînd cu bucurie:
"Priviți! Acesta-i el și-aceasta căpătase-și!"*

*Stă 'n firea-oricărui germen - în larguri să se 'ntindă
Ca forța-i să lucreze în colțurile toate,
Iar valurile vieții ne 'mpun a lor rîvnire,
În albie anume vor viața-ni s-o întoarcă.
Între internul zbucium și lupta de afară
Aude-al nostru spirit cuvîntul nerostit:
Zdrobești înlănțuirea, pe tine ce te leagă,
Cînd propria ta fire o vei fi stăpînit.*

*Cum inima-i devreme virtutea a'nvăţat
Şi ceea ce virtute nu poate fi numită;
Cum voia părintească cu drag o onora,
Cum se trudea din suflet, cînd tatăl său prin muncă
Umplea voinţa jună cu grea împovărare,
Supunerii acestea cu drag îi răspundea;
Cum puşti fiind, sărman, fără casă ş'apărare,
Nevoile şi foamea prin muncă le scurta.*

*Pe combatanţi în lupte avea să-i însoţească,
La început pe jos, în soare şi furtună,
Ba caii să-i aştepte, ba hrană să gătească,
Bărbaţilor războinici servea precum o slugă.
Ca mesager, oricînd - în timp de zi sau noapte -
Vioi cutreiera cărările pădurii,
Aşa s'obişnuie pe altul să-l slujească
Că bucurie doar simţea 'n sudoarea trudei.*

*Cum, brav şi ne'nfricat, în toiul plin al luptei,
Strîngea de jos săgeţi ce ţinta nu-şi găsiră;
Pornea apoi grăbit el buruieni s'adune,
Cu ele-apoi pansînd răni grele de durere.
Pe cine punea mîna - se vindeca preabine,
Atingerea-i era de suferind dorită.
Acum de-a sa prezenţă se bucura oricine!
Doar propriul său tată părea că îl evită.*

*Uşor precum un vas ce sarcina nu-şi simte,
Rapid din port în port plutind gonit de vînt -
Aşa-i purta porunca a asprului părinte:
Respect şi ascultare; e lege-al lui cuvînt.
A tinerilor faptă onoare urmăreşte,
El grijilor altuia de-a'ntregul se deda;
Deruta părintească pe zi ce trece creşte,
Căci bine c'orice treabă feciorul s'isprăvea.*

*Ş'asprimea părintească la timp-i se topi
Sub razele iubirii senine fecioreşti,
Şi taică-său, în semn, un cal îi dăruie.
(Pornit la mare drum - în mic să izbuteşti!)
De micile servicii deja-i eliberat.
Pumnalul e uitat; cu paloş se încinge.
Călit astfel, în ordin anume a intrat
La care 'ntreaga-i viaţă părea că-l îndemnase.*

*Dar încă zile 'ntregi m-ar ţine să vorbesc,
De-ar fi să 'nşir în slove preaminunata-i viaţă...
Prevăd că 'n viitor, de-un suflet de poet,*

*În haine ca de basm ea fi-va îmbrăcată.
Tot ceea ce ne-atrage în basm și poezie,
Chiar dacă ni se par scorniri copilărești,
Aici ne-a captiva cu dublă bucurie,
Căci prinde-a exprima curat realități.*

*Acum, de-i vrea să știi ce nume poartă-alesul,
Cui slavă îi înalță - e demn de lăudat,
Pe care l-a'nsemnat lumina Providenței,
Cu care multe lucruri-minuni s-au întâmplat, -
Humanus se numește cel sfânt și înțelept;
De el doar pot să spun că-i bun ca nimeni altul;
Va trece ceva timp și 'oi prinde să vorbesc
Din cari părinți se trage și care-i este neamul.»*

*Așa vorbi bătrînul și-ar mai continua -
Cu foc el povestește, captat de minunate -
Și săptămîni de-a rîndul tot ne-ar mai desfăta
Cu șirul de narații de gura lui sunate;
Dar fura-i nevoit oprită povestirea,
Cînd ambii se simțeau ca'n ceruri înălțați:
Veniră și ceilalți ce-alcătuiesc Frăția,
Acoperind cel grai de har înmiresmat.*

*Cu toți luară masa, și Marcu mulțumi
Lui Dumnezeu Preabunul și fraților de-aici,
Rugînd apoi, ca setea-și s-o poată potoli,
Să-i dea în cană apă, și 'îndată o primi.
Conduc a fost apoi în sala cea mai mare;
Aici i se deschise priveliște mai rară.
Și ce-a văzut acolo - să nu rămînă taină,
Deci, iată-aceste lucruri - mai jos desfășurate.*

*Nici urmă de podoabă 'n-apucă-acolo vîzul:
O boltă 'n sus se 'nalță în formă 'ncrucișată,
Și treisprezece scaune în cerc își află locul
Asemeni unui cor ce-i pregătit de canto.
Sculptate grațios de mîini îndemînatice,
În centru-acestui cerc - pupitre sprijinite;
Aici nu-i greu să simți cum curge în evlavie
Și împăcarea vieții, și viața înfrățită.*

*De-asupra-acestor scaune - blazoane vede treisprezece,
Ce fiecărui loc îi dau anume sens;
Nici urmă de trufie nu-și află'n ele trecere,
Căci fiecare semn anume-a fost ales.
De-o singură dorință e capturat mai tot:
Să afle ce'nțelesuri ascund aceste semne.*

*Din mijloc l-întîlnește din nou acel simbol:
În roșii trandafiri o cruce se ivește.*

*Se 'nfiripă ușor aici imaginația,
Un lucru de la altul te fură ne'ncetat;
Aici atîrnă-o lance, acolo vezi o sabie,
Se întîlnesc chiar semne c-un coif de-asupra sa;
Și arme felurite împodobesc ăst loc
Așa cum ar fi strînse de pe vreun cîmp de luptă,
Se văd străine steaguri și platoșe feroce,
Iar colo - de văd bine - chiar lanțuri și cătușe.*

*Cu toți îngenuchează la locurile sale,
Cu mîinile la piept în rugă se cufundă;
Cîntări răsună scurte și ruga în ardoare,
Născută 'n cerc iubirea tot spațiul l-inundă;
Apoi unii pe alții cu drag binecuvîntă
Spre-un somn ne'ndelungat; se duc să se-odihnească.
O parte din frați pleacă, dar Marcu mai rămîne,
Mînat de interes, vrea sala s-o privească.*

*E tare obosit, dar somnul nu îl fură -
Miracolul din jur dorește să-l dezlege;
Și vede: un balaur în roșu de purpură,
Ce în cumplite flăcări își stinge a sa sete,
Iar colo - iată-o mîină în gura unui urs
Și sînge clocotind țîșnind în valuri roșii;
La fel sînt depărtate acest și primul scut
De locul principal - acel al rozacrucii.*

*«Încoace ai venit pe căi miraculoase.» -
Îi spune cu blîndețe cel mai bătrîn cu anii.
«Blazoanele te 'nvită să-ți mai lungești popasul -
Să afli ce izbînde au făptuit eroii.
Cu greu vei prinde tîlcul emblemelor din față,
El se șoptește'n taină urechilor ce-aud.
Vei ști ce-au îndurat, prin ce trecut-au frații,
Ce'n viață-au căpătat și cîte au pierdut.*

*Dar nu cumva să-ți pară din cele ce-ți vorbesc
Că în trecut își au isprăvile sfîrșitul.
Ici curge viață nouă, al cărui înțeles
Se 'ntîmplă că-l acopăr voaluri-ascunzișuri.
De-ți este pe plac calea, atunci s'te pregătești:
Doar de întîia poartă în drumu-ți ai trecut,
Acum în prag - în curte - primit tu bine ești,
Dar pari să fii și vrednic de-ajunge înăuntru.»*

*Nu mult dormiră Marcu în tihna unei kelii -
De-un dangăt surd de clopot din somn a fost trezit.
De parcă-l aștepta, și-acum cu bucurie,
Chemat de zvon cucernic, el se sculă grăbit;
Îndată se'mbrăcă, din kelie iese iute,
Din inima sa toată se'ndreaptă spre lăcaș;
Prin rugă'naripat, de crezu-și se pătrunde,
De ușă scutură, dar stă zăvorul tras.*

*Și iată că aude: în drepte intervale
Loviri ca pe-un metal de trei ori se repetă;
Nu-i nici de clopot clinchet și nici de ceas bătaie,
Al flautului ton zvonirii se'ntrețese.
Această armonie, deși cu tainic sens,
Ea inima îi umple de bucurie'n spirit,
Te cheamă insistent, de parcă cu cântări
În dans s-ar învîrți perechi în veselie.*

*Spre geam își poartă pașii, încearcă-a iscodi
De unde-acest miracol își trage începutul.
Din Răsăritul rumen s'ivește-o nouă zi,
O boare'mprospătîndă trimite orizontul.
Să-și creadă oare ochii?!, căci vede în grădină
Cum nu a mai văzut o splendidă lumină:
Trei tineri - fiecare purtînd făclie'n mînă -
Voioși pășind străbat cărările grădinii.*

*Și fiecare poartă veșmînt mai alb ca neaua -
Pe tînărul lor corp s'asează tocmai bine;
Cunună-i strînge chica - ici floare ține floarea,
Iar brîu-i împletit din flori de trandafire;
Cum truda peste noapte îi lasă viguroși -
De la nocturne dansuri se'ntorc acum ei oare?!
Făcliile își sting acești flăcăi frumoși,
Apoi din văz dispar ca stelele la soare.*

Notă:

Asupra acestui poem Rudolf Steiner a ținut o conferință la 25 Decembrie 1907 la Köln.